

หนังสือรวมบทความ (Book of Abstracts)
การสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสการสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครบรอบ 65 ปี

“สิทธิและความเสมอภาค: ความท้าทายของสังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนผ่าน”

จัดทำโดย

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันศุกร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562

ณ อาคารคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

“สิทธิและความเสมอภาค: ความท้าทายของสังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนผ่าน”

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ พวงงาม

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูซังค์ เสนานุช

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์วรวรรณดี พูลพอกสิน

นางสาวสุวี ปิ่นเจริญ

นายณัฐพล จันท์เหล็ก

นางสาวอรอนงค์ บุชราคม

คณะกรรมการประเมินบทความ (Peer Reviewers)

ศาสตราจารย์ศศิพัฒน์ ยอดเพชร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์ระพีพรรณ คำหอม

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะตุลย์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัตติยา ภรณ์สุตร

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญประภา ภัทรานุกรม

มหาวิทยาลัยเกริก

รองศาสตราจารย์เล็ก สมบัติ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์อภิญญา เวชชัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ภาวนา พัฒนศรี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์กิตติยา นรามาศ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์สุรางค์รัตน์ วนิตารมณ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.พเยาว์ ศรีแสงทอง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์วรวรรณดี พูลพอกสิน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เทพ สันติกุล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนินันท์ ศรีทอง

มหาวิทยาลัยราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ มงคลชัยอรัญญา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ บุญยรัตนสุพนทร

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูซังค์ เสนานุช

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี วรพงษ์

มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์

มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาตี ลิ้มสกุล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ ดร.มาลี จิรวินนานนท์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ ดร.นราเชต ยิ้มสุข

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ ดร.จิรพรรณ นฤภัทร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.สดใส คุ่มทรัพย์อนันต์

สถาบันราชานุกูล

พิมพ์ครั้งที่ 1 (มกราคม พ.ศ. 2562)

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12121

โทรศัพท์ 0-2564-3105 โทรสาร 0-2564-3119

คำนำ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จัดสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสการสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ปีที่ 65 ในวันศุกร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562 ณ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ทั้งนี้ การจัดสัมมนาในปีนี้ประกอบไปด้วย การเสวนาในภาคเช้า ภายใต้หัวข้อที่มีความสำคัญยิ่งในสังคมปัจจุบัน คือ “สิทธิและความเสมอภาค: ความท้าทายของสังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนผ่าน” โดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ส่วนในช่วงบ่ายเป็นการนำเสนอผลงานวิชาการในห้องย่อยซึ่งมีประเด็นและเนื้อหาที่สอดคล้องกับเรื่องสิทธิและความเสมอภาคในมิติต่างๆ

หนังสือรวมบทคัดย่อ (Book of Abstracts) นี้ ได้รวบรวมบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษของผลงานวิชาการทั้งในรูปแบบของบทความวิชาการและบทความวิจัยที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกและประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิให้ร่วมนำเสนอ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 15 ผลงาน ซึ่งแบ่งการนำเสนอเป็น 3 ห้องย่อย ในประเด็นต่อไปนี้ ห้องย่อยที่ 1: วิชาวิทยาเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาค ห้องย่อยที่ 2 บทเรียนรู้เพื่อการพัฒนางานสวัสดิการสังคมไทย และห้องย่อยที่ 3: บทสะท้อนความหลากหลายของความรุนแรงในกระแสการเปลี่ยนผ่าน โดยบทความฉบับสมบูรณ์ของผลงานที่นำเสนอจะมีการเผยแพร่ในรายงานสืบเนื่องหลังการสัมมนาฯ ในรูปแบบของ Proceedings ต่อไป

คณะกรรมการจัดงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การสัมมนาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ มุมมอง การนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อการพัฒนาด้านวิชาการของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการด้านสังคมสงเคราะห์ นโยบายสังคม การพัฒนาสังคม และการพัฒนาชุมชนต่อไป

ศาสตราจารย์ ดร.โกวิท วงงาม
คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

กำหนดการ

งานสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครบรอบ 65 ปี
หัวข้อเรื่อง “สิทธิและความเสมอภาค: ความท้าทายของสังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนผ่าน”
วันศุกร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562

ภาคเช้า ณ ห้อง สค.102 ชั้น 1 อาคารคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ทำพระจันทร์

7.30 – 8.15 น. บวงสรวงพระภูมิ

8.15 – 9.00 น. ถวายสังฆทานพระสงฆ์ 9 รูป

ภาคเช้า ณ ห้องประชุมประกอบ หุตะสิงห์ อาคารอเนกประสงค์ 1 ชั้น 3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์

8.30 – 09.00 น. ลงทะเบียนสัมมนาวิชาการ (ภาคเช้า)

9.00 – 10.00 น. พิธีเปิดการสัมมนาฯ

- ผศ.ดร. ภูซงค์ เสนานูช รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิชาการ กล่าวรายงาน
- ศ.ดร.โกวิทย์ พวงงาม คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ กล่าวเปิดงาน
- พิธีมอบรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น รางวัลนักวิจัยดีเด่น รางวัลศิษย์เก่าดีเด่น
รางวัลศิษย์ปัจจุบันดีเด่น และรางวัลบุคลากรดีเด่น ประจำปี 2561

10.00-12.00 น. เสวนาหัวข้อ “สิทธิและความเสมอภาค: ความท้าทายของสังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนผ่าน” โดย

- ดร.สมชัย จิตสุชน ผู้อำนวยการวิจัย ด้านการพัฒนาอย่างทั่วถึง
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
- รศ.ดร.วรารักษ์ สามโกเศศ กรรมการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ศ.ดร.กิติพัฒน์ นนทบุรีเมตต์ ศาสตราจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มธ.
- ศ.ดร.โกวิทย์ พวงงาม คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

12.30-13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย ณ อาคารคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์

13.00-13.30 น. ลงทะเบียนเพื่อเข้าร่วมฟังการนำเสนอผลงานวิชาการ (ภาคบ่าย)

13.30-16.00 น. นำเสนอผลงานวิชาการในห้องย่อย

ห้องย่อยที่ 1: ณ ห้อง สค.205 วิจัยเพื่อส่งเสริมความเสมอภาค

ห้องย่อยที่ 2: ณ ห้อง สค.206 บทเรียนรู้เพื่อพัฒนางานสวัสดิการสังคมไทย

ห้องย่อยที่ 3: ณ ห้อง สค.207 บทสะท้อนความหลากหลายของความเป็นจริงในกระแสการเปลี่ยนผ่าน

16.00-16.30 น. พิธีมอบประกาศนียบัตรสำหรับผู้นำเสนอผลงานวิชาการ

*** พิธีกรภาคเช้า : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชานนท์ โกมลมาลย์ และ อาจารย์ปริยาณู โชคอนามิชัย ***

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
กำหนดการ	3
ห้องย่อยที่ 1: วิถีวิทยาเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาค (ห้อง สค.205)	
1. แนวคิดความมั่นคงทางภววิทยา: จุดกำเนิดและการประยุกต์ใช้ <i>กิติพัฒน์ นนทปัทมะตุลย์</i>	7
2. การเสริมสร้างพลังเครือข่ายจิตอาสาที่เท่าเทียม ด้วยแนวคิดทุนทางสังคม: 9 กรณีศึกษา บทบาทข้าราชการทหารกรมกิจการพลเรือนทหารเรือ <i>ฐิตินันท์ ต้นยุววรรณ และจิรพรรณ นฤภัทร</i>	9
3. ตัวชี้วัดความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคมของแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือ ในประเทศไทยผ่านมุมมองกฎหมายสิทธิมนุษยชนของไทย <i>วรรณวดี พูลพอกสิน</i>	11
4. รูปแบบ กลไก และกระบวนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะ <i>รณรงค์ จันใจ</i>	13
5. บทบาทของทิมสหวิชาชีพในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามแผนการฟื้นฟู รายบุคคล: กรณีศึกษานิคมสร้างตนเองนำร่อง 5 แห่ง <i>ปวรวรรณ เผือกผาสุธ</i>	15
ห้องย่อยที่ 2: บทเรียนรู้เพื่อการพัฒนางานสวัสดิการสังคมไทย (ห้อง สค.206)	
1. แรงงานรับงานไปทำที่บ้านกับการเป็นผู้สูงวัยที่มีคุณภาพ <i>นฤมล นิราทร</i>	21
2. พหุพลังด้านสุขภาพของผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และไทย <i>ศรอุษา ฉิมเพชร, นาด พันธุมนาวิน และชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง</i>	23
3. การรับรู้ตราประทับและการเลือกปฏิบัติของผู้ป่วยจิตเภท <i>อมรรัตน์ ศรีภา</i>	25
4. บทบาทวัดกับคุณภาพชีวิตแรงงานไทยในไต้หวัน <i>วิวัฒน์ เขตรัตน์ธี และจิรพรรณ นฤภัทร</i>	28
5. สวัสดิการการทำงาน: คำตอบสำหรับประเทศไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน <i>นวลปราง อรุณจิต</i>	30

ห้องย่อยที่ 3: บทสะท้อนความหลากหลายของความรุนแรงในกระแสเปลี่ยนผ่าน (ห้อง สค.207)

1. ความรุนแรงทางเพศ: บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ 33
สุชума อรุณจิต
2. ครอบครัวยุบยับแนวชาเทียร์กับการศึกษาความในใจของผู้ปกครอง 35
เพื่อลดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก
สุทธิชัย เพ็ชรศรี, ลีริพรรณ ศรีมีชัย และฉันทนา เลอ มูแอลลิก
3. ข้อท้าทายงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมเด็ก 37
และเยาวชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำ
อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์
4. แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย 39
สวธา สงเพชร
5. สิทธิเพศหลากหลายในฐานะพลเมืองและความต้องการ 41
สวัสดิการสังคมในประเทศกำลังพัฒนา
เคท ครั่งพิบูลย์

วิธีวิทยาเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาค

แนวคิดความมั่นคงทางภววิทยา: จุดกำเนิดและการประยุกต์ใช้

Ontological Security: An Origin and the Applications

ศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะตุลย์¹

Professor Kitipat Nontapattamadul, Ph.D.²

Abstract

Ontological security has had its origin in psychiatry then a famous sociological theorist reinterpreted and has been increasingly used in the areas of international relations, world politics, peace and security studies. It also related closely to human security, social policy and social welfare. In the 1960s, R.D. Laing, Scottish psychiatrist influenced by Existentialists, such as Kierkegaard, Nietzsche, Heidegger, particularly, Jean Paul Sartre, led the famous movement called “ anti-psychiatry. ” The ontological security is one of the fundamental concept underpinning anti-psychiatry movement. The movement brought a new humanistic approach replacing traditional ways of treating people with mental health illness. In the 1980s, Anthony Giddens used the term ‘ontological security’ in his books. The term different from its origin and interpreted in according to his theory of structuration as well as the Third Way or the New Left for social welfare world. In the 2000s, Brent J. Steele and Jennifer Mitzen were the first two scholars who used ontological concept in the study of international relations, world politics, peace and security studies. The concept is also popular among scholars in the areas of human security, social work, social development, social policy, and social welfare.

Keywords: Anti-psychiatry, International Relations, Social Policy

---

¹ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

แนวคิดความมั่นคงทางภววิทยา: จุดกำเนิดและการประยุกต์ใช้

Ontological Security: An Origin and the Applications

ศาสตราจารย์ ดร.กิตติพัฒน์ นนทปัทมดลย์¹

Professor Kitipat Nontapattamadul, Ph.D.²

บทคัดย่อ

แนวคิดความมั่นคงทางภววิทยาเกิดขึ้นครั้งแรกในวงการจิตเวช ต่อมานักทฤษฎีสังคมวิทยานำมาตีความใหม่ และข้ามไปสู่วงการการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเมืองระดับโลก สันติภาพและความมั่นคงศึกษา นอกจากนั้นยังพบแนวคิดนี้ในการศึกษาด้านความมั่นคงของมนุษย์ นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม ในทศวรรษที่ 1960 อาร์ ดี แลง จิตแพทย์ชาวสก็อต เป็นผู้นำขบวนการเคลื่อนไหวต่อต้านจิตเวชศาสตร์แนวดั้งเดิม โดยใช้แนวคิดความมั่นคงทางภววิทยาที่ได้รับอิทธิพลมาจากปรัชญาอัตถิภาวนิยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากนักปรัชญาฝรั่งเศสชื่อ ฌอง ฌอล ชาร์ต ขบวนการต่อต้านจิตเวชแนวดั้งเดิมถือว่าได้เปลี่ยนแปลงมุมมองที่มีต่อคนไข้สุขภาพจิตให้มีความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น ต่อมา ทศวรรษที่ 1980 แอนโทนี กิตเด็นส์ นักทฤษฎีสังคมวิทยาที่โดดเด่น ได้นำแนวคิดภววิทยามาตีความใหม่ และนำมาประกอบในทฤษฎีการสร้างโครงสร้างของเขา ต่อมาในทศวรรษที่ 2000 เบรนท์ เจ สตีล และเจนนิเฟอร์ มิทเชิน นำแนวคิดความมั่นคงทางภววิทยามาใช้ในการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเมืองระดับโลก สันติภาพและความมั่นคงศึกษา ต่อมามีความนิยมเพิ่มเติมไปในหลายวงการ เช่น ความมั่นคงของมนุษย์ นโยบายสังคม การพัฒนาสังคม สังคมสงเคราะห์ และสวัสดิการสังคม เป็นต้น

คำสำคัญ: กลุ่มต่อต้านจิตเวชดั้งเดิม, ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, นโยบายสังคม

¹ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

การเสริมสร้างพลังเครือข่ายจิตอาสาที่เท่าเทียม ด้วยแนวคิดทุนทางสังคม:
กรณีศึกษา บทบาทข้าราชการทหารมณฑลเรือนทหารเรือ
Empowering Volunteer Network through Social Capital: Case Study
on the Role of the Officials from the National Civil Affairs Department

จิตินันท์ ตันยัวร์ธนะ¹ และ ดร.จิรพรรณ นฤภัทร²

Thitinan Tanyuwattana³ and Jiraphan Naruepatr, Ph.D.⁴

Abstract

This paper describes the role of the officials from the National Civil Affairs Department in empowering the volunteer networks through social capital. The objective of the said volunteer network is to perform tasks that would benefit the society in order to meet with His Majesty the King's doctrine. Most importantly, it will encourage the community to perform volunteer works for the benefits of the nation.

The official from the National Civil Affairs Department has played an important role in supporting the empowerment of the volunteer network which benefits the society as a whole. The most important factor is to establish close and cordial relations among military personnel civil servants and the general public with a view to promoting civic engagement and enhancing social equity through the volunteer networks.

Keywords: Empowerment, Network, Volunteer, Equity, Social Capital

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

⁴ Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

การเสริมสร้างพลังเครือข่ายจิตอาสาที่เท่าเทียม ด้วยแนวคิดทุนทางสังคม:
กรณีศึกษา บทบาทข้าราชการทหารกรมกิจการพลเรือนทหารเรือ
Empowering Volunteer Network through Social Capital: Case Study
on the Role of the Officials from the National Civil Affairs Department

จิตินันท์ ตันยิวรรณะ¹ และ ดร.จิรพรรณ นฤภัทร²

Thitinan Tanyuwattana³ and Jiraphan Naruepatr, Ph.D.⁴

บทคัดย่อ

บทบาทข้าราชการทหารกรมกิจการพลเรือนทหารเรือในการเสริมสร้างพลังเครือข่ายจิตอาสาที่เท่าเทียมด้วยทุนทางสังคม มีเป้าหมายร่วมกันระหว่างข้าราชการทหาร องค์กรภาคพลเรือน และประชาชน คือ การทำประโยชน์และความดีงามต่อสังคมเพื่อสนองพระบรมราโชบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และที่สำคัญ คือ การเป็นจุดเริ่มต้นให้คนในชาติเห็นความสำคัญของการเป็นจิตอาสาเพื่อร่วมกันทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ และหันมาสนใจที่จะทำเพื่อคนอื่นและเพื่อสังคมโดยมุ่งเน้นผลสำเร็จในมิติด้านจิตใจของประชาชน คือ ผู้ที่มาเป็นจิตอาสา นั้นจะได้รับความสุข รวมถึงเกิดแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสา และได้เรียนรู้ในการเป็นทั้ง “ผู้ให้” และ “ผู้รับ” โดยข้าราชการทหารกรมกิจการพลเรือนทหารเรือ ในฐานะของผู้ที่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาพรวม เป็นทั้งผู้ปฏิบัติและผู้สนับสนุนการปฏิบัติ มีบทบาทในการเป็นแม่ข่ายในการทำงานรวมถึงบทบาทของการเป็นผู้เสริมพลังอำนาจของเครือข่ายงานจิตอาสา ซึ่งในบทบาทดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ปฏิบัติงานที่เป็นทั้งประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม และสิ่งสำคัญนั้นเริ่มจากการสร้างสัมพันธอันดีให้เกิดขึ้นระหว่างข้าราชการทหาร องค์กรภาคพลเรือน และประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือผ่านการทำงานจิตอาสาด้วยทุนทางสังคม สร้างให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและยังสร้างความเท่าเทียมให้เกิดขึ้นในสังคมภายใต้บทบาทของการเป็นจิตอาสาอีกด้วย

คำสำคัญ: เสริมสร้างพลัง, เครือข่าย, จิตอาสา, เท่าเทียม, ทุนทางสังคม

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

⁴ Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

ตัวชี้วัดความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคมของแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือในประเทศไทย
ผ่านมุมมองกฎหมายสิทธิมนุษยชนของไทย
Social Well-being Indicators of Unskilled Migrant Workers in Thailand
Through the View of Thailand's Legislation on Human Rights¹

รองศาสตราจารย์วรรณวดี พูลพอกสิน²

Associate Professor Wanwadee Poonpoksins³

Abstract

Social well-being is an ultimate goal for every human being's life including migrant workers in the destination country. For unskilled migrant workers in Thailand from neighbouring countries, the involved issues are not only increasing in its number, but also growing more complicated. Although their quality of life would be in accordance with the Universal Declaration of Human Rights, as well as Thailand's laws and policies, but their well-being in reality are conceivably low. This study takes empirical data using systematic approach to research in exploring and clarifying the well-being situation and indicators of those unskilled migrant workers. However, the preliminary issues that need to be addressed relate to the objective of this study, which is to develop social well-being indicators that appropriate for these migrants under the Thailand's legislation on human rights and related data. The study begins with a qualitative research of stakeholders including 14 semi-structured interviews with unskilled Myanmar migrant workers, their employers, and relevant parties involved both from NGOs and government sectors by using qualitative inductive analysis. The concepts obtained from the results led to the conceptualization of the keywords, and then integrated into the literature review process. The keywords on well-being situations constructed as a guideline for specific indicators development consist of five dimensions: dignity and quality of working life, health status and health safety, warmth and stability of the family, language and social relationships, and safety and personal security. These well-being dimensions and its indicators may be used as

---

¹ ส่วนหนึ่งของดัชนีนิพนธ์เรื่อง “Social Well-being Situations of Unskilled Myanmar Migrant Workers in Thailand: A Data Driven Study of Bangkok Metropolitan Region” ณ Asian Research Institute for International Social Work, Shukutoku University, Chiba, Japan

² คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

a guide to assess the well-being of unskilled migrant workers in Thailand, to lead the way to improve their quality of life, and as a starting point for future study or as a database for other interested researchers to develop more suitable indicators for these unskilled workers and other migrant groups in Thailand.

Keywords: Social Well-being, Indicators, Unskilled Migrant Workers in Thailand, Thailand's Legislation on Human Rights

บทคัดย่อ

ความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคมเป็นเป้าหมายสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน รวมถึงแรงงานต่างด้าวในประเทศปลายทางด้วย สำหรับแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือจากประเทศเพื่อนบ้านในไทย ประเด็นที่ท้าทายไม่ใช่เพียงจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น แต่รวมไปถึงการเติบโตของแรงงานต่างด้าวที่มีความซับซ้อนมากขึ้นด้วย แม้คุณภาพชีวิตของแรงงานควรจะเป็นไปตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมถึงกฎหมายและนโยบายของประเทศไทย แต่ในความเป็นจริง สถานการณ์ความเป็นอยู่ของแรงงานอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ การศึกษานี้จึงสนใจข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้วิธีการศึกษาที่เป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อที่จะอธิบายสถานการณ์ความเป็นอยู่ที่ดีที่แท้จริงของแรงงานเหล่านั้น อย่างไรก็ตามประเด็นเบื้องต้นที่ต้องการชี้ชัดที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษารุ่นนี้ คือ การพัฒนาตัวชี้วัดความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคมซึ่งมีความเหมาะสมกับแรงงานภายใต้ฐานคิดกฎหมายสิทธิมนุษยชนของไทยและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเริ่มต้นด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างในผู้เกี่ยวข้องจำนวน 14 คน จำแนกเป็น แรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือจากพม่า นายจ้างของแรงงานพม่า และผู้เกี่ยวข้องของไทยครอบคลุม ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยแนวคิดที่ได้รับจากผลการศึกษานำไปสู่การกำหนดค่าสำคัญ แล้วผนวกร่วมกับกระบวนการทบทวนวรรณกรรมจากแหล่งข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง คำสำคัญด้านสถานการณ์ความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคมถูกรวบรวมเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาตัวชี้วัดที่มีความเฉพาะจำนวน 5 มิติ ได้แก่ มิติศักดิ์ศรีและคุณภาพชีวิตการทำงาน มิติสถานะสุขภาพและความปลอดภัยทางสุขภาพ มิติความอบอุ่นและความมั่นคงของครอบครัว มิติภาษาและสัมพันธภาพทางสังคม และมิติความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคล ทั้งนี้มิติและตัวชี้วัดเหล่านี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคมของแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือในประเทศไทย เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน และเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาต่อหรือใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับนักวิจัยที่มีความสนใจที่จะพัฒนาพัฒนาตัวชี้วัดสำหรับแรงงานต่างด้าวกลุ่มนี้และกลุ่มอื่นๆ ในประเทศไทยให้มีความเหมาะสมมากขึ้นต่อไป

คำสำคัญ: ความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคม, ตัวชี้วัด, แรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือในประเทศไทย, กฎหมายสิทธิมนุษยชนของไทย

รูปแบบ กลไก และกระบวนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะ
The Pattern, Mechanism, and Process of the Protection of
Helpless Person for Well-being Promotion

รณรงค์ จันไต¹

Ronnarong Jundai²

Abstract

The objectives of this research are to study and extract the success of 12 protection of helpless person institutes, protection of helpless person centers, and protection of helpless person local communities. The findings will ultimately be used to formulate a synthetic approach to the pattern, mechanism and process of the protection of helpless person for well-being promotion as well as formulate a policy recommendation and implementation recommendation on a local and government agency level. This research is a qualitative research.

The studies have found out that the protection of helpless person in Thailand has various patterns, mechanisms and processes both on government agency level and community level, all of which promotes participation and cooperation. Studies have also found that good regulations for the protection of helpless person include: 1) promote proactive social welfare process in the community in order to protect helpless people; 2) empower helpless people in helpless person centers and institutes; 3) develop a 4-dimension support system (physical, mental, social, and spiritual) for the protection of helpless person; and 4) protection of helpless person based on sustainable principles with the aim to “be supported, be self-dependable, helpful to others.”

Keywords: Helpless Person, Protection of Helpless Person, Well-being

---

¹ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

รูปแบบ กลไก และกระบวนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะ

The Pattern, Mechanism, and Process of the Protection of Helpless Person for Well-being Promotion

รณรงค์ จันไต¹
Ronnarong Jundai²

บทคัดย่อ

รูปแบบ กลไก และกระบวนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและถอดบทเรียนความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในชุมชน จำนวน 12 แห่ง เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์รูปแบบ กลไก และกระบวนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้มีสุขภาวะที่ดี และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและข้อเสนอเชิงปฏิบัติทั้งในระดับพื้นที่และระดับองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษา พบว่า การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในประเทศไทยมีรูปแบบ กลไก และกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งในส่วนของหน่วยงานภาครัฐและในส่วนของชุมชน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการสร้างความร่วมมือ จากการศึกษาพบว่าแนวปฏิบัติที่ดี สำหรับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ได้แก่ 1) การส่งเสริมกระบวนการสวัสดิการสังคมเชิงรุกในชุมชนเพื่อคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 2) การเสริมพลังอำนาจให้แก่คนไร้ที่พึ่งในสถาน/ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 3) การพัฒนาระบบสนับสนุนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 4 มิติด้วยกัน คือ ทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางจิตวิญญาณ และ 4) การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามหลักความยั่งยืน ภายใต้เจตนารมณ์ “มีที่พึ่ง พึ่งตนเองได้ เป็นที่พึ่งของผู้อื่น” ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทุกระดับควรพัฒนาระบบคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งที่มีความเชื่อมโยงระหว่างศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในชุมชน ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด และสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อป้องกันและคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้มีสุขภาวะที่ดีในทุกมิติ

คำสำคัญ: คนไร้ที่พึ่ง, การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง, สุขภาวะ

¹ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

บทบาทของทีมสหวิชาชีพในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามแผนฟื้นฟูรายบุคคล:

กรณีศึกษานิคมนสร้างตนเองนำร่อง 5 แห่ง

Roles of Multidisciplinary Team in Destitute Protection under Individualized
Rehabilitation Plan: Case Study the Five Pilot Self-Help Land Settlement

ปวรวรรณ เผือกผาสุก¹

Pawornwan Phuakphasuk²

Abstract

The objectives of this study were to investigate the role of a multidisciplinary team in protecting destitutes according to individual rehabilitation plans (IRP), to study the problems and obstacles in the implementation of individual rehabilitation plans of a multidisciplinary team, and to study clients' satisfaction with individual rehabilitation plans in the new life project for beggars, vagrants, and destitutes (Ban Noi Nai Nikhom) in five pilot self-help land settlements. This study was a quantitative research. The population of this study was 50 clients in the project, 134 officers in self-help land settlement and a multidisciplinary team, classified by 81 professionals and 53 supporting officers. Total number of the population was 184. Data were collected from a questionnaire. Data were then analyzed with statistics including percentage, mean, and standard deviation. The results were presented through descriptive study.

The results of this study indicated that from the clients' opinions, the service met the protection criteria at a high level ($\bar{x}$ = 4.12). Overall clients' satisfaction with the IRP-based service was at a high level ($\bar{x}$ = 4.02). When individual aspects were considered, professional rehabilitation ($\bar{x}$ = 4.04), medical rehabilitation ($\bar{x}$ = 4.11), educational rehabilitation ($\bar{x}$ = 4.04), and social rehabilitation ($\bar{x}$ = 3.95) were at high level. A multidisciplinary team in the Project plays an important role in protecting

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

destitutes using individual rehabilitation plans through an integrative process of planning in a multidisciplinary team, consisting of professionals, supporting officers, and network partners. The performance of a multidisciplinary team was at a moderate level ($\bar{x}=3.35$). There were the problems and obstacles of IRP-based implementation, namely the lack of knowledge and understanding of work nature was at a moderate level ($\bar{x}= 2.80$), the problem of policy formulation was at a low level ($\bar{x}= 2.40$), and the budget problem was at a moderate level ($\bar{x}= 2.85$).

The suggestions of this study could be summarized as follows: for policy suggestions, written policy should be formulated to enable personnel at the operational level to play a role in policy planning and implementation direction. The IRP- based multidisciplinary practice training should be organized for protecting destitutes under the personnel development plan. For management suggestions, the suitability of the budget should be monitored to meet the demand. For practical suggestions, workshop training should be comprehensively promoted with a concept of protecting destitutes. Lessons learned should be studied and analyzed between officers and clients in the Project in order to determine the strengths and weaknesses of the operations and the clients' needs. Suitable innovation or teaching model should be created for educational rehabilitation for the clients to be applied to their work and to improve the quality of work.

Keywords: The Protection of Destitute, Multidisciplinary Team, Individual Rehabilitation Plans

บทบาทของทีมสหวิชาชีพในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามแผนฟื้นฟูรายบุคคล:

กรณีศึกษานิคมสร้างตนเองนำร่อง 5 แห่ง

Roles of Multidisciplinary Team in Destitute Protection under Individualized Rehabilitation Plan: Case Study the Five Pilot Self-Help Land Settlement

ปรววรรณ เผือกผาสุก¹

Pawornwan Phuakphasuk²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “บทบาทของทีมสหวิชาชีพในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามแผนฟื้นฟูรายบุคคล (Individual Rehabilitation Plans: IRP) กรณีศึกษา: โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้คนขอทาน คนเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่ง (บ้านน้อยในนิคม) ในนิคมสร้างตนเองนำร่อง 5 แห่ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของทีมสหวิชาชีพในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามแผนฟื้นฟูรายบุคคล ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูรายบุคคลของทีมสหวิชาชีพ และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อแผนฟื้นฟูรายบุคคลในโครงการสร้างชีวิตใหม่ให้คนขอทาน คนเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่ง (บ้านน้อยในนิคม) ใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ ประชากร คือ ผู้ใช้บริการในโครงการจำนวน 50 ราย เจ้าหน้าที่นิคมสร้างตนเองและทีมสหวิชาชีพ จำนวน 134 ราย จำแนกเป็นนักวิชาชีพ จำนวน 81 ราย และฝ่ายสนับสนุน จำนวน 53 ราย รวมทั้งสิ้น 184 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอผลการศึกษาเชิงพรรณนาความ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการได้รับบริการตามหลักเกณฑ์การคุ้มครองผู้ใช้บริการในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจที่ได้รับบริการตามแผนฟื้นฟูรายบุคคลในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) ได้แก่ การฟื้นฟูทางอาชีพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) การฟื้นฟูทางการแพทย์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) การฟื้นฟูทางการศึกษาในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และการฟื้นฟูทางสังคมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) ทีมสหวิชาชีพในโครงการบ้านน้อยในนิคม มีบทบาทในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยใช้แผนฟื้นฟูรายบุคคลซึ่งผ่านกระบวนการบูรณาการการกำหนดแผน

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

ร่วมกันในทีมสหวิชาชีพ อันประกอบไปด้วยนักวิชาชีพ สายงานสนับสนุนและภาคีเครือข่าย ซึ่งทีมสหวิชาชีพสามารถปฏิบัติตามบทบาทได้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) ในการดำเนินงาน ประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูรายบุคคล ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) ปัญหาจากการกำหนดนโยบายในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) และปัญหาในด้านงบประมาณในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย ควรมีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรให้บุคลากรในระดับการปฏิบัติงานเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน ควรจัดให้การอบรมการทำงานในรูปแบบสหวิชาชีพ โดยใช้แผนฟื้นฟูรายบุคคลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอยู่ในแผนการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ในเชิงบริหาร ควรมีการสำรวจความเหมาะสมของงบประมาณในการจัดสรรเพื่อดำเนินโครงการที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ และในเชิงการปฏิบัติงาน ควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการรูปแบบการทำงานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้กับบุคลากรอย่างทั่วถึงครบถ้วน ควรมีการถอดบทเรียนการดำเนินโครงการบ้านน้อยในนิคมระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ให้บริการ เพื่อทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อนของการดำเนินงาน และความต้องการของผู้ใช้บริการ และควรมีการสร้างนวัตกรรมหรือรูปแบบการสอนที่เหมาะสมสำหรับการฟื้นฟูทางการศึกษาให้แก่ผู้ให้บริการ เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงานและยกระดับคุณภาพการทำงานต่อไป

คำสำคัญ: การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง, ทีมสหวิชาชีพ, แผนฟื้นฟูรายบุคคล

บทเรียนรู้เพื่อการพัฒนางานสวัสดิการสังคมไทย

แรงงานรับงานไปทำที่บ้านกับการเป็นผู้สูงวัยที่มีคุณภาพ¹

Homeworkers and Active Ageing

รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร²

Associate Professor Narumol Nirathron, Ph.D.³

Abstract

The research paper presents homeworkers' path to active ageing. The World Health Organization's concept of Active Ageing which comprises health, economic and social participation and security aspects and the International Labour Organization's Decent Work agenda are integrated as a conceptual framework. The founding principle of both concepts is human rights. Review of literature focuses on government measures for the preparation of active ageing. The field survey focuses on workers' conditions of work, the components of decent work and active ageing, use of related services, current practices and perspectives on life after 60. Samples of the study are 250 homeworkers in 5 provinces who are 45 to 60 years of age. Samples are selected by means of accidental sampling. Analysis of data employs descriptive statistics. Study finds that measures related to the preparation of active ageing for homeworkers haven't been in place. Field data also reveal that workers receive services that promote health rather than economic participation whereas workers' practices tend to focus on economic and social participation. The paper recommends that there should be a clear policy on the preparation of homeworkers for active ageing. Implementation of decent work agenda should be emphasized along with the promotion of group organization and that preparation for active ageing should be a joint responsibility of the workers and the government.

Keywords: Homeworkers, Active Ageing, Decent Work

---

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาระบบ กลไก และมาตรการเพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานนอกระบบที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป และระบบสนับสนุนเพื่อให้เข้าสู่ภาวะสูงวัยที่กระปรี้กระเปร่า” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร และคณะ (2561) ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ผ่านมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

² คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

แรงงานรับงานไปทำที่บ้านกับการเป็นผู้สูงวัยที่มีพหุพลัง¹

Homeworkers and Active Ageing

รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร²

Associate Professor Narumol Nirathron, Ph.D.³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้นำเสนอเส้นทางของแรงงานรับงานไปทำที่บ้านในการเป็นผู้สูงวัยที่มีพหุพลัง กรอบแนวคิดการศึกษาจากการบูรณาการแนวคิดพหุพลังขององค์การอนามัยโลก ซึ่งจำแนกองค์ประกอบพหุพลังออกเป็นด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และความมั่นคง และวาระงานที่มีคุณค่าขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ทั้งสองแนวคิดมีฐานจากแนวคิดสิทธิมนุษยชน การศึกษาเอกสารให้ความสำคัญกับมาตรการในการเตรียมความพร้อมของรัฐ ส่วนการศึกษาภาคสนาม ให้ความสำคัญกับประเด็นงานที่มีคุณค่าและพหุพลัง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ แรงงานรับงานไปทำที่บ้านอายุระหว่าง 45-60 ปี จำนวน 250 คน ใน 5 จังหวัดๆ ละ 50 คน ซึ่งเลือกด้วยการสุ่มแบบบังเอิญ แบบสอบถามครอบคลุมมิติงานที่มีคุณค่าและพหุพลัง การรับบริการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติตนเพื่อเตรียมความพร้อมและภาพในอนาคตเมื่อเข้าสู่ภาวะสูงวัย การประมวลข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่าหน่วยงานของรัฐยังไม่มีมาตรการเตรียมความพร้อมที่ชัดเจน ส่วนข้อมูลจากภาคสนามระบุว่าแรงงานได้รับบริการด้านเศรษฐกิจน้อยกว่าด้านสุขภาพและความมั่นคง ในขณะที่การปฏิบัติตนของแรงงานสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและสังคม ข้อเสนอหลักจากการศึกษาคือ กำหนดนโยบายการเตรียมความพร้อมแรงงานนอกระบบให้ชัดเจน ให้ความสำคัญต่อการบรรลุ “วาระงานที่มีคุณค่า” สนับสนุนให้แรงงานรวมกลุ่ม รมรงค์เพื่อให้เกิดความตระหนักว่าการเตรียมการเพื่อเป็นผู้สูงวัยที่กระปรี้กระเปร่าเป็นความรับผิดชอบของทั้งตัวแรงงานเอง และภาครัฐ

คำสำคัญ: แรงงานรับงานไปทำที่บ้าน, พหุพลัง, งานที่มีคุณค่า

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเรื่อง “การพัฒนากรอบ กลไก และมาตรการเพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานนอกระบบที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป และระบบสนับสนุนเพื่อให้เข้าสู่ภาวะสูงวัยที่กระปรี้กระเปร่า” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร และคณะ (2561) ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ผ่านมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

² คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

พลฒพลังด้านสุขภาพของผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และไทย
Health Active Aging of Elder in Japan, United States of America, and
Thailand

ศรอุษา ฉิมเพชร¹, รองศาสตราจารย์ ดร.นารถ พันธุมนาวิณ²
และ ดร.ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง³

Sornusa Chimphet⁴, Associate Professor Nath Bhanthumnavin, Ph.D.⁵
and Chairat Wongkitrungruang, Ph.D.⁶

Abstract

This article is aimed to study the Health Active Aging of Elder in Japan, United States of America and Thailand in order to study the elderly and guide the development of the elderly in health care. In addition to enabling the elderly to live happily and have a good quality of life. It also reduces the dependence of families and communities, as well as the cost of government. The study found similarity and difference that 1) Health Active Aging of Elder in Japan, USA and Thailand have the same focusing on their own health include: (1) Eating healthy foods; (2) Exercise regularly; (3) Good mood and good mental health; (4) Outdoor living and tourism; (5) Sufficient sleep; (6) Participation activities in family, friends and community; (7) Avoid drinking alcohol and smoking; and (8) Adhering to the religion. However, elder in this 3 countries have different health care detail depending on terrain, society and culture such as (1) Eating healthy foods type; (2) Regular exercise type; (3) Participation activities of family, friends, and community type; and (4) Adhering to the religion type. 2) Factors that encourage the Health Active Aging of Elder in Japan, United

---

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและการพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² สาขาพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³ อาจารย์ประจำสาขาพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

⁴ Master's student, Department of Social Development, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

⁵ Department of Social Development, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

⁶ Lecturer, Department of Social Development, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

States of America and Thailand are: (1) Personal factors; (2) Social and cultural factors; and (3) Legal and policy factors. 3) Risk factors that effect on the Health Active Aging of Elder in Japan, United States of America and Thailand are: (1) Personal factors; (2) Economy factors; (3) Value factors; and (4) Environmental factors.

Keywords: Active Aging, Health Active Aging, Elder

บทคัดย่อ

บทความนี้ มุ่งศึกษาพหุผลทางด้านสุขภาพของผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และไทยเพื่อนำไปใช้ศึกษาด้านผู้สูงอายุและเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในการดูแลตนเองด้านสุขภาพ ซึ่งนอกจากทำให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ยังลดภาวะพึ่งพิงจากครอบครัวและชุมชน รวมถึงลดภาระค่าใช้จ่ายจากภาครัฐอีกด้วย ผลการศึกษาพบว่า 1) พหุผลทางด้านสุขภาพของผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และไทยมีความเหมือนและความแตกต่างกัน ความเหมือนกันคือ การให้ความสำคัญกับสุขภาพของตนเอง ได้แก่ (1) การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ (2) การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ (3) การมีอารมณ์ดีและสุขภาพจิตดี (4) การใช้ชีวิตกลางแจ้งและท่องเที่ยว (5) การนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ (6) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว เพื่อน ชุมชน และสังคม (7) หลีกเลี่ยงการดื่มสุราและการสูบบุหรี่ และ (8) การยึดมั่นในหลักศาสนา แต่ผู้สูงอายุทั้ง 3 ประเทศก็มีความแตกต่างกันในรายละเอียดของการดูแลสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของภูมิประเทศ สังคมและวัฒนธรรม อาทิ (1) ลักษณะการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย (2) ลักษณะการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ (3) ลักษณะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว เพื่อน ชุมชน และสังคม และ (4) ลักษณะการยึดมั่นในหลักศาสนา 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดพหุผลทางด้านสุขภาพของผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และไทย คือ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล (2) ปัจจัยทางสังคม และวัฒนธรรม และ (3) ปัจจัยทางกฎหมายและนโยบาย 3) ปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อพหุผลทางด้านสุขภาพของผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และไทย คือ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล (2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (3) ปัจจัยทางค่านิยม และ (4) ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: พหุผล, พหุผลทางด้านสุขภาพ, ผู้สูงอายุ

การรับรู้ตราประทับและการเลือกปฏิบัติของผู้ป่วยจิตเภท

Perceived Stigma and Discrimination of Patients with Schizophrenia

อมรรัตน์ ศรีภา¹

Amornrat Sripa²

Abstract

This survey research used a quantitative method. The objective of this study was to investigate stigma and discrimination against schizophrenic patients. The sample of this study was 30 patients diagnosed with schizophrenia according to ICD-10 Diagnostic Criteria of Schizophrenia. They were the clients to receive inpatient treatment at NakhonPhanomRatchanakarin Psychiatric Hospital. Data were collected through a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean and standard deviation. Scores were divided into three levels namely: 1.00 - 1.67 refers to never, 1.68 - 2.35 refers to occasionally, and 2.36 - 3.00 refers to frequently/regularly.

The results of studying perceived stigma of schizophrenic patients in three aspects showed that 1) the patients had never perceived stigma of facial /visual expression with total mean score of 1.31; 2) the patients had never perceived stigma of gesture expression with total mean score of 1.07; and 3) the patients occasionally perceived stigma of verbal expression with total mean score of 1.95.

By studying the perceived discrimination in seven aspects, the results showed that 1) the patients had never perceived discrimination in social and family participation with a mean score of 1.29; 2) the patients had never perceived work discrimination with a mean score of 1.07; 3) the patients had never perceived discrimination in education with a mean score of 1; 4) the patients had never perceived discrimination in family institution building with a mean score of 1.12; 5) the patients had never perceived discrimination in accessing and utilizing health services with a mean score of 1.03; 6) the patients had never perceived discrimination in accessing and utilizing public services with a mean score of 1.05; and 7) the patients had never perceived discrimination in justice process with a mean score of 1.50.

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

The suggestions include that readiness or self-care planning for a long run should be promoted. In the future, the patients may live alone, have nobody to care for. It is important to be ready to cope with perceived stigma and discrimination against patients. Social workers should diagnose problems. When the patients had perceived stigma and discrimination, advices should be provided to help, heal, and reinforce the patients to enhance their self-esteem as well as to heal the patient family member' heart. Home visiting should be promoted before and after discharging the patients with the cooperation of the community network. Cooperation with a multidisciplinary team should be encouraged in educating the methods of appropriately caring for these patients.

Keywords: Schizophrenic Patients, Stigma, Discrimination

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การรับรู้ตราประทับและการเลือกปฏิบัติของผู้ป่วยจิตเภท เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาการรับรู้ตราประทับและการถูกเลือกปฏิบัติในผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคจิตเภทตามเกณฑ์ ICD -10 โดยเป็นผู้ป่วยจิตเภทหายเก่าที่กลับเข้ามารับการรักษแบบผู้ป่วยใน ณ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ รวมทั้งสิ้น 30 ราย เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลนำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1.00 – 1.67 คะแนน หมายถึง อยู่ในระดับไม่เคยเลย ช่วงคะแนน 1.68 – 2.35 คะแนน หมายถึง อยู่ในระดับบางครั้ง ช่วงคะแนน 2.36 – 3.00 คะแนน หมายถึง อยู่ในระดับบ่อยครั้ง/เป็นประจำ

ผลการศึกษารับรู้ตราประทับของผู้ป่วยจิตเภทใน 3 ด้าน พบว่า 1) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้ตราประทับด้านการแสดงออกทางสีหน้า/สายตา ค่าเฉลี่ย 1.31 คะแนน; 2) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้ตราประทับด้านการแสดงออกทางท่าทางอยู่ ค่าเฉลี่ย 1.07 คะแนน; และ 3) ผู้ป่วยรับรู้ตราประทับด้านการแสดงออกทางคำพูดเป็นบางครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.95 คะแนน

ผลการศึกษารับรู้การเลือกปฏิบัติ ใน 7 ด้าน พบว่า 1) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้การเลือกปฏิบัติด้านการมีส่วนร่วมในสังคมและครอบครัว ค่าเฉลี่ย 1.29 คะแนน; 2) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้การเลือกปฏิบัติด้านการทำงาน ค่าเฉลี่ย 1.07 คะแนน; 3) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้การเลือกปฏิบัติด้านการศึกษาค่าเฉลี่ย 1 คะแนน; 4) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้การเลือกปฏิบัติด้านการสร้างสถาบันครอบครัว ค่าเฉลี่ย 1.12; 5) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้การเลือกปฏิบัติด้านการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์บริการสุขภาพ ค่าเฉลี่ย 1.03; 6) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้การเลือกปฏิบัติด้านการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์บริการสาธารณะ ค่าเฉลี่ย 1.05; 7) ผู้ป่วยไม่เคยรับรู้การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ค่าเฉลี่ย 1.50

ข้อเสนอแนะ ควรศึกษาการเตรียมความพร้อม หรือการวางแผนดูแลตนเองในระยะยาวของผู้ป่วย ทั้งเรื่องอนาคตหากผู้ป่วยเหลือแต่ตนเองเพียงลำพัง ไม่มีครอบครัวดูแล จะเตรียมการรับมือต่อการรับรู้การเกิดตราประทับและการถูกเลือกปฏิบัติ อย่างไรนักสังคมสงเคราะห์ควรวินิจฉัยปัญหา เมื่อพบว่าผู้ป่วยมีการรับรู้ตราประทับและการเลือกปฏิบัติ ควรรีบดำเนินการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ เยียวยาจิตใจผู้ป่วย และเสริมแรงจิตใจให้ผู้ป่วยให้เห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งอาจรวมไปถึงการเยียวยาจิตใจครอบครัวของผู้ป่วย การลงพื้นที่เยี่ยมบ้านก่อนหรือหลังการจำหน่ายร่วมกับเครือข่ายชุมชน การร่วมกับทีมสหวิชาชีพในการให้ความรู้เรื่องวิธีการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยในทางที่เหมาะสม

คำสำคัญ: ผู้ป่วยจิตเภท, ตราประทับ, การเลือกปฏิบัติ

บทบาทวัดกับคุณภาพชีวิตแรงงานไทยในไต้หวัน

The Role of Buddhist Temple Towards Quality of Life of Thai Labours in Taiwan

วิวัฒน์ เขตรัตน์¹ และ ดร.จิรพรรณ นฤภัทร²

Wiwatthana khetnattee³ and Jiraphan Naruepatr, Ph.D.⁴

Abstract

At present time, Thai temples abroad have played an important role as a center or network for Buddhists and Thai labourers working in foreign countries. The temples are an anchor and meeting place of the Thai workers when performing Buddhist ceremonies, including the propagation of Buddhism both theoretically and in practice. Thai temples are of great importance to Thai labourers as they also help maintain harmony in relationships and within the family. As mentioned, the Thai temples in Taiwan have also played a role in what is important for a good quality of life for Thai labourers in Taiwan in 3 aspects: 1) It is a center of gathering of Thai people for the mental Spirit. 2) It is a community service center for cooperation between Thai workers and government agencies. 3) It is a way of maintaining the Thai identity, conserving Thai traditions, Thai cultures and the days of importance in Thailand. It is said that Thai temples are a very important part of life for Thai workers working in Taiwan and can guide them to happiness of life both physically and mentally.

Keywords: The Role of Buddhist Temple, Quality of Life, Thai Labours in Taiwan

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

⁴ Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

บทบาทวัดกับคุณภาพชีวิตแรงงานไทยในไต้หวัน

The Role of Buddhist Temple Towards Quality of Life of Thai Labours in Taiwan

วิวัฒน์ เขตรัตน์¹ และ ดร.จิรพรรณ นฤภัทร²

Wiwatthana khetnattee³ and Jiraphan Naruepatr, Ph.D.⁴

บทคัดย่อ

บทบาทวัดไทยในต่างประเทศเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนิกชนและแรงงานชาวไทย เป็นจุดยึดใจและรวมกลุ่มพบปะของแรงงานไทย วัดไทยในต่างประเทศมีบทบาทเป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่พุทธศาสนาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ วัดไทยจึงเป็นแหล่งเชื่อมสังคมแรงงานไทย ความผูกพัน ความกลมเกลียวเป็นเหมือน ครอบครัว วัดจึงเป็นศูนย์รวมใจของกลุ่มแรงงานไทยที่ทำงานอยู่ในไต้หวัน บทบาทวัดจึงมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตแรงงานไทยในไต้หวัน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการร่วมกลุ่มและเสริมแรงใจ คือ การร่วมกลุ่มของแรงงานไทยในไต้หวันและการเสริมพลังอำนาจเชิงบวกให้แก่แรงงานไทยในไต้หวัน 2) ด้านการบริการสังคม คือ การสงเคราะห์ด้วยสิ่งของและประสานงานระหว่างแรงงานไทยกับหน่วยงานราชการ 3) ด้านการรักษาอัตลักษณ์ความเป็นไทย คือ การอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมและวันสำคัญของไทย เสริมศักยภาพและทุนทางสังคมเชิงบวกให้แรงงานไทยในไต้หวัน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสิทธิ มีความเท่าเทียมและความเป็นธรรม บทบาทวัดจึงเป็นทุนทางสังคมระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวของแรงงานไทยในไต้หวัน มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย กาย จิต สังคมและปัญญา จากทุนทางสังคมเดียวกัน เพื่อประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตแรงงานไทย โดยเท่าเทียมกัน

คำสำคัญ: บทบาทวัดไทย, คุณภาพชีวิต, แรงงานไทยในไต้หวัน

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

⁴ Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

สวัสดิการการทำงาน: คำตอบสำหรับประเทศไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน
Workfare: The Answer for Thailand in the Transition Era

นวลปราง อรุณจิต¹

Nualprang Aroonjit²

Abstract

This academic article offers “workfare” is a useful concept to be applied as an important guideline for social welfare in dealing with poverty in Thailand during the transitional period of overcoming the middle-income trap and the upcoming election. This article reviews the workfare concept and is used as a conceptual framework for analyzing the social welfare system under the National Council for Peace and Order (NCPO) led by Prime Minister Prayuth Chan-ocha. The problems are: 1) The poverty eradication policy has resulted in extensive debates as unsuitable, having targeting problems and exclusion errors. 2) Providing social assistance by granting financial aids alone cannot help poverty. 3) In addition to income inequality, social welfare disparities also have been found. As the problems mentioned above, inequality and poverty still could not be solved.

This article argues that problems mentioned above, inequality and poverty still could not be solved, thus, workfare is the answer to the Thai social welfare system development. The author, therefore, proposes welfare development by applying appropriate workfare concepts. 1) The government must create social assistance measures such as labor market interventions, specific welfare programs, promoting a system or work project in exchange for welfare benefits. 2) Establish true cooperation of the government, local organizations, private and public sectors in social welfare based on the concept of social roles and responsibilities. 3) Promoting workfare and professional development programs.

Keywords: Workfare, Transition, Social Policy

---

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชานโยบายสังคม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Ph.D. student on Social Policy, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand.

สวัสดิการการทำงาน: คำตอบสำหรับประเทศไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน

Workfare: The Answer for Thailand in the Transition Era

นवलปราง อรุณจิต¹

Nualprang Aroonjit²

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้เสนอว่า "Workfare" เป็นแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางสำคัญของสวัสดิการสังคมในการจัดการกับความยากจนในประเทศไทยในช่วงระยะเวลาการเปลี่ยนผ่านของการก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) และระยะเปลี่ยนผ่านในช่วงที่ประเทศไทยกำลังเดินทางสู่การเลือกตั้ง บทความชิ้นนี้ ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการการทำงานและใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ระบบสวัสดิการสังคม ภายใต้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นำโดยนายกรัฐมนตรีประยุทธ์ จันทร์โอชา ปัญหาที่พบคือ 1) นโยบายการแก้ปัญหาความยากจน ส่งผลให้เกิดข้อถกเถียงอย่างกว้างขวางถึงความไม่เหมาะสม ปัญหาการคัดเลือก และเข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย 2) การช่วยเหลือทางสังคม โดยการให้เงินสงเคราะห์เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถแก้ปัญหาความยากจนได้ และ 3) นอกจากความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ยังพบปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการสังคม

บทความชิ้นนี้ได้แย้งว่าการแก้ปัญหาข้างต้นยังไม่สามารถแก้ความเหลื่อมล้ำและความยากจนได้ ดังนั้น Workfare เป็นคำตอบของการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมไทย ผู้เขียนจึงเสนอการพัฒนาสวัสดิการโดยปรับใช้แนวคิด workfare ให้เหมาะสมได้แก่ 1) รัฐต้องสร้างมาตรการเพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น การแทรกแซงตลาดแรงงาน จัดสวัสดิการอย่างจำเพาะเจาะจง ผลักดันให้เกิดระบบหรือโครงการการทำงานแลกสวัสดิการ 2) สร้างบทบาทความร่วมมือที่แท้จริงของภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน ประชาชน ในการจัดสวัสดิการสังคม บนฐานคิดเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบทางสังคม และ 3) ผลักดันการจัดสวัสดิการการทำงาน สวัสดิการอาชีพ และส่งเสริมศักยภาพการทำงาน

คำสำคัญ: สวัสดิการการทำงาน, การเปลี่ยนผ่าน, นโยบายสังคม

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชานโยบายสังคม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Ph.D. student on Social Policy, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

บทสะท้อนความหลากหลายของความรุนแรง
ในกระแสเปลี่ยนแปลง

ความรุนแรงทางเพศ: บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ

Sexual Violence: The Reflection of Sexual Inequality

ดร.สุชума อรุณจิต¹

Sukhuma Aroonjit, Ph.D.²

Abstract

The purpose of this article aims to study the sexual violence from social factors by using social structural theories to describe sexual violence problems. It is found that the characteristic of Thai society is; male-dominated society, and the social structure which causes sexual inequality can be described with 3 following issues: 1) sexual double standards; 2) sexual inequality in power relations; and 3) social purification in social systems. Some values, beliefs, cultures, and norms have raised sexual violence problems. Ignorance to sexual violence situation means to neglect providing assistance to the victims and to allow the offenders to commit sexual violence easily and repeatedly. In Thai society, women often encounter structural violence. Sexual violence is what reflects social disorders, i.e. the inequality between men and women in social structure. However, the suggested solution to solve sexual violence problems to the point is to solve at social structure by changing some values, beliefs, and cultures reinforcing sexual violence problems, and such action must be supported by all sectors in the society.

Keywords: Sexual Violence, Sexual Inequality, Social Structure

---

¹ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

² Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Lampang Campus, Thailand

ความรุนแรงทางเพศ: บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ

Sexual Violence: The Reflection of Sexual Inequality

ดร.สุขุมา อรุณจิต¹

Sukhuma Aroonjit, Ph.D.²

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเกิดความรุนแรงทางเพศจากปัจจัยทางด้านสังคม โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคมมาอธิบายปัญหาความรุนแรงทางเพศ พบว่าสังคมไทยมีลักษณะสังคมแบบชายเป็นใหญ่ โครงสร้างทางสังคมที่สร้างความไม่เสมอภาคระหว่างเพศอธิบายด้วย 3 ประเด็น ประเด็นแรกคือ มาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรมทางเพศ ประเด็นที่สองคือ สัมพันธภาพเชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศและประเด็นที่สามคือ กระบวนการขจัดเกลารากเหง้าทางเพศ ในระบบสังคม ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม บรรทัดฐานบางอย่างได้บ่มเพาะปัญหาความรุนแรงทางเพศ การนิ่งเงียบเพิกเฉยกับสถานการณ์ความรุนแรงทางเพศเท่ากับเป็นการปิดโอกาสในการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดได้กระทำความรุนแรงทางเพศในลักษณะที่ผิดซ้ำซ้อนได้ง่าย ในสังคมไทยผู้หญิงจึงมักเผชิญความรุนแรงเชิงโครงสร้างเพียงฝ่ายเดียว ความรุนแรงทางเพศจึงเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความผิดปกติของสังคมคือ ความไม่เสมอภาคระหว่างผู้ชายและผู้หญิง ในโครงสร้างทางสังคม ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาความรุนแรงทางเพศให้ตรงจุดนั้นคือการแก้ที่โครงสร้างทางสังคมด้วยการปรับเปลี่ยนค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรมบางอย่างที่หนุนเสริมให้เกิดปัญหาความรุนแรงทางเพศ ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม

คำสำคัญ: ความรุนแรงทางเพศ, ความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ, โครงสร้างทางสังคม

¹ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

² Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Lampang Campus, Thailand

ครอบครัวบำบัดแนวซาเทียน์กับการศึกษาความในใจของผู้ปกครอง
เพื่อลดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก
Satir Family Therapy with Parent's Mental Process Study to
Reduce Violence Against Children

สุทธิชัย เพ็ชรศรี¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สิริพรรณ ศรีมีชัย²

และ ฉันทนา เลอ มูแอลลิค³

Suttichai Phetsri⁴, Assistant Professor Siripan Srimeechai⁵

and Chanthana Le Mouellic⁶

Abstract

This study using Social Program which designed on one group pretest-posttest design. There are two article's objectives. First of all, article is aimed to study mental process or covert behavior of a caretaker who behaves violence against children. And the second is aimed to apply Satir Family Therapy for reduce violent behavior against children. Study participant was a caretaker from one violent family and behaved violence against child. The instruments were Satir family therapy program for parent behave violence against children, Family Readiness Assessment or F.R.A, Mental Health Self Care Assessment or M.H.S.C.A, Stress Test, and Automatic Blood Pressure. Study' consequences show that Satir Family Therapy Program presented the human value in parent's self which appeared by mental processes or covert behaviors, fondness, good expectation, and compassion for children. However, either social learning or social changing; therefore, caretaker faces stress, worry, anxious, and low-self confidence. And violence behaviors against children have been appeared by that reasons. Nevertheless, this article has worth for social workers to separate Parent's self and their violence behavior. And It is social worker's responsibility to find parent inner resource for solve and develop their self-esteem, making decision, and behave with respect on Child Rights and Equality in their family.

Keywords: Satir Family Therapy, Mental Processes or Covert Behavior,
Violence Against Children

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ เจ้าหน้าที่คุ้มครองเด็กและผู้จัดการโครงการชุมชน องค์การเฟรนด์ อินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ต ประเทศไทย

⁴ Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

⁵ Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

⁶ Child Protection Officer and Community Manager, Friends International Thailand

ครอบครัวบำบัดแนวซาเทียร์กับการศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครอง
เพื่อลดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก
Satir Family Therapy with Parent's Mental Process Study to
Reduce Violence Against Children

สุทธิชัย เพ็ชรศรี¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สิริพรรณ ศรีมีชัย²

และ ฉันทนา เลอ มูแอลลิค³

Suttichai Phetsri⁴, Assistant Professor Siripan Srimeechai⁵

and Chanthana Le Mouellic⁶

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาผ่านโปรแกรมบำบัดทางสังคมรูปแบบกลุ่มเดี่ยว โดยวัดผลการทดลองในลักษณะก่อนและหลังการบำบัด (One Group Pretest-Posttest Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจหรือพฤติกรรมภายในของผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรงต่อเด็ก และเพื่อใช้ครอบครัวบำบัดแนวซาเทียร์เป็นเครื่องมือปฏิบัติการทางสังคมในการลดพฤติกรรมของผู้ปกครองที่ใช้ความรุนแรงต่อเด็ก กลุ่มตัวอย่างคือผู้ปกครองจาก 1 ครอบครัวที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรงต่อเด็ก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยโปรแกรมครอบครัวบำบัดแนวซาเทียร์สำหรับผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรงต่อเด็ก เครื่องมือประเมินความพร้อมของครอบครัว เครื่องมือประเมินการดูแลสุขภาพจิตตนเอง แบบประเมินและวิเคราะห์ความเครียดด้วยตนเอง และเครื่องวัดความดันอัตโนมัติ ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมครอบครัวบำบัดแนวซาเทียร์เผยให้เห็นแก่นแท้แห่งความเป็นมนุษย์ของผู้ปกครองอันประกอบด้วยความรัก ความหวังดี และความเห็นอกเห็นใจต่อเด็ก ซึ่งปรากฏในรูปแบบของความเข้าใจหรือพฤติกรรมภายใน แต่เพราะปัจจัยจากการเรียนรู้ทางสังคมในอดีตประกอบกับปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะเครียดวิตกกังวล ขาดความมั่นใจ และส่งผลต่อพฤติกรรมภายนอกคือพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก เหนือสิ่งอื่นใด คุณค่าของการศึกษาชิ้นนี้ช่วยให้นักสังคมสงเคราะห์หามองความรุนแรงที่เกิดขึ้นในมุมมองที่แยกส่วนระหว่างตัวตนของผู้กระทำความรุนแรงกับพฤติกรรมความรุนแรงออกจากกัน เพราะความรุนแรงเป็นเรื่องพฤติกรรม แต่ในเนื้อแท้ของความเป็นมนุษย์นั้นถือเป็นหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ที่ต้องค้นหาคุณทรัพย์แห่งความดีและมีคุณค่า อันจะมีส่วนแก้ไขและพัฒนาไปสู่แนวทางการสร้างโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมรุนแรงได้เข้าใจตนเองและผู้อื่น เห็นในศักยภาพแห่งตน มีอำนาจตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมบนฐานของการเคารพสิทธิและความเสมอภาคของเด็กและสมาชิกในครอบครัว

คำสำคัญ: ครอบครัวบำบัดแนวซาเทียร์, ความเข้าใจของผู้ปกครอง, พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ เจ้าหน้าที่คุ้มครองเด็กและผู้จัดการโครงการชุมชน องค์การเฟรนด์ อินเตอร์เนชันแนล ประเทศไทย

⁴ Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

⁵ Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

⁶ Child Protection Officer and Community Manager, Friends International Thailand

ข้อท้าทายงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน
ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำ

The Challenge of Social Work in Juvenile Justice System for Prevention
and Solution of Recidivism in Juvenile

อารีรัตน์ อติชัยเดชรินทร์¹

Arreerat Adisaidachcharin²

Abstract

The purpose of this issue was presentation social work in juvenile justice system for prevention and solution of recidivism in juvenile. The data were collected via the ideas and direct experience of the author who has been working as a social work in juvenile justice system both in Juvenile Observation and Protection Center (Remand Home) and Juvenile Vocational Training Center. The issue has shown the situation of recidivism in juvenile, the national policy for reduce recidivism in juvenile and social work in prevention and solution of recidivism in juvenile. After all the issue of challenge in social work in juvenile justice system and presentation in development mechanism in social work in juvenile justice system for prevention and solution of recidivism in juvenile, can be lead to further develop for social work to be successful.

Keywords: Social Work, Juvenile Justice System, Recidivism in Juvenile

---

¹ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

² Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Lampang Campus, Thailand

ข้อท้าทายงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน
ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำ

The Challenge of Social Work in Juvenile Justice System for Prevention
and Solution of Recidivism in Juvenile

อารีรัตน์ อติชัยเดชรินทร์¹

Arreerat Adisaidachcharin²

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนองานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำ โดยนำเสนอผ่านการรวบรวมข้อมูล มุมมองความคิดและประสบการณ์ตรงของผู้เขียนในฐานะที่เคยปฏิบัติงานเป็นนักสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน ทั้งในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยบทความนี้ได้เสนอข้อมูลสถานการณ์ปัญหาลูกเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำ นโยบายของรัฐต่อการลดการกระทำผิดซ้ำในกลุ่มเด็กและเยาวชน งานสังคมสงเคราะห์ในการทำงานป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำที่ผ่านมา ประเด็นข้อท้าทายในงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน และนำเสนอกลไกในการพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำที่สามารถนำแนวทางดังกล่าวไปต่อยอดพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพต่อไปได้

คำสำคัญ: งานสังคมสงเคราะห์, กระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน, เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำ

---

¹ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

² Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Lampang Campus, Thailand

แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย

Guidelines on the Development of Sex Offender Registration for Thailand

สวธา สงเพชร¹

Sawatha Songpet ²

Abstract

This research, “ Guidelines on the Development of Sex Offender Registration for Thailand”, has the objective to develop the Sex Offender Registration for Thailand as to prevent and reduce recidivism in sex offenses cases. The research uses qualitative research methodology with documentary research, in-depth interview of 10 experts related to the development of justice policy prevention and supervision of sex offenders, social policy development, care and protection for victims of sexual abuse cases foundation executives, social sector organizations and criminology, together with quantitative research methods conducted in a sample group of 210 officers involved in the development of justice policy, prevention and supervision of offenders in sex cases and those involved in social policy development caring and protecting victims in cases of Sexual abuse.

The study found that the components leading to the development Sex Offender Registration appropriate to the context of Thailand should consist of 10 key elements: 1) the range of sexual offenders in the registration of sex offenders; 2) information provided collected from sex offenders; 3) the scope of the period of follow-up of sex offenders after acquittal; 4) the method of tracking/equipment for monitoring or sexual misconduct after being sentenced; 5) the level of access to information of the public; 6) the disclosure of sex offenders to the public sector; 7) the department responsible for keeping information, monitoring and receiving a report; 8) legal issues specific to the registration of sex offender; 9) Information system regarding sex offender registration; and 10) the expected outcome. And the impact on society

Keywords: Sex Offender Registration, Sex Offender, Sex offenses

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย

Guidelines on the Development of Sex Offender Registration for Thailand

สวธา สงเพชร¹

Sawatha Songpet²

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย” นี้ มีวัตถุประสงค์พัฒนาแนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย สำหรับป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal ในคดีการกระทำผิดทางเพศ โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการศึกษาวินิจฉัยเชิงเอกสาร (Documentary research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานโยบายด้านกระบวนการยุติธรรม การป้องกันและการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในคดีทางเพศ การพัฒนานโยบายด้านสังคม การดูแลและให้ความคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อในคดีล่วงละเมิดทางเพศ ผู้บริหารมูลนิธิองค์กรภาคสังคม และผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญาวิทยา จำนวน 10 ท่าน ประกอบกับวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานโยบายด้านกระบวนการยุติธรรม การป้องกัน และการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในคดีทางเพศ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานโยบายด้านสังคม การดูแลและให้ความคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อในคดีล่วงละเมิดทางเพศ จำนวน 210 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทยควรประกอบด้วย 10 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ด้านช่วงการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศในการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ 2) ด้านข้อมูลที่จัดเก็บจากผู้กระทำผิดทางเพศ 3) ด้านขอบเขตระยะเวลาของการติดตามผู้กระทำผิดทางเพศหลังพ้นโทษ 4) ด้านวิธีการติดตาม/อุปการณ สำหรับติดตามผิดทางเพศหลังพ้นโทษ 5) ด้านการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน 6) ด้านการเปิดเผยข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศสู่ภาคประชาชน 7) ด้านหน่วยงานรับผิดชอบเก็บรักษาข้อมูล เฝ้าระวังติดตาม และรับรายงานตัว 8) ด้านกฎหมายเฉพาะในเรื่องการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ 9) ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ และ 10) ด้านผลที่คาดว่าจะได้รับและผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อสังคม

คำสำคัญ: การขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ, ผู้กระทำผิดทางเพศ, การกระทำผิดทางเพศ

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Master's student, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

สิทธิเพศหลากหลายในฐานะพลเมือง
และความต้องการสวัสดิการสังคมในประเทศกำลังพัฒนา
Sexual Diversity Rights as Citizenship and Social Welfare
Inquiry in Developing Countries

เคท ครั่งพิบูลย์¹
Kath Khangpiboon²

Abstract

In this research study, I assess the social situation of Sexual Diversity, critiquing the development of society's perspectives that reflect the stigmatization and discrimination LGBTIQ face. Based on this critique, I make recommendations for the further study of sexual diversity, using an analytic framework consisting of gender, sexuality, power and marginality. While I review prior studies in this study, I present the topic through document review methodologies. The findings show that the study of sexual diversity must lie on a basis of understanding in what being a LGBTIQ constitutes, in terms of our way of thinking, way of life, adjustment, abilities, and our spiritual side. This understanding affects the extent to which researchers understand the diversity of LGBTIQ. Issues that also need to be considered include cultural aspects of gender, the structure of oppression, societal power, violence and pressure. These things, together with lack of understanding in society, and consequent marginalization of sexual diversity. The study of gender diversity must involve gaining access to LGBTIQ' experiences and perspectives and understanding them, which will lead to understanding. The methodologies to be used should critique knowledge/ truths about sexual diversity. As for increasing understanding, existing research is useful, addressing identities, agency and diversity among sexual diversity, as well as the impact of social class. Using these methods will enable researchers to portray LGBTIQ in a positive light, contribute to social change, and promote the rights of social welfare.

Keywords: Sexual Diversity Rights, Marginalization, Social Welfare

---

¹ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

สิทธิเพศหลากหลายในฐานะพลเมือง
และความต้องการสวัสดิการสังคมในประเทศกำลังพัฒนา
Sexual Diversity Rights as Citizenship and Social Welfare
Inquiry in Developing Countries

เคท ครั่งพิบูลย์¹
Kath Khangpiboon²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งศึกษาสถานการณ์ทางสังคมของเพศหลากหลาย วิเคราะห์แนวคิดทางสังคมที่สะท้อนต่อการตีตราและการเลือกปฏิบัติที่นำไปสู่การสร้างข้อเสนองานนโยบายต่อการสร้างมุมมองในการศึกษาเพศหลากหลาย โดยใช้แนวคิดเรื่องเพศภาวะ และเพศวิถี แนวคิดเรื่องอำนาจ และแนวคิดการเป็นชายขอบ เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยและทบทวนเอกสาร จากการศึกษาพบว่า การศึกษาเรื่องเพศหลากหลายจะต้องมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ทางเพศ โดยอาศัยทั้งระบบคิด วิถีชีวิต การปรับตัว ศักยภาพ การให้คุณค่ากับสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งจิตวิญญาณของเพศหลากหลาย การทำความเข้าใจในความหมายของเพศหลากหลายที่มีนัยยะต่อการรับรู้ ความแตกต่างของเพศหลากหลายที่ส่งผลต่อการเลือกรับไปตามความคาดหวังของสังคม การสร้างฐานคติหรือกรอบวิธีคิดที่อาศัยการทบทวนความรู้ความจริงของเพศหลากหลาย ผ่านเรื่องวัฒนธรรมความเป็นเพศ โครงสร้างการกดขี่และความรุนแรงของสังคม และอำนาจและแรงกดดันจากสังคม ส่งผลให้เกิดการผลิตซ้ำมายาคติทางเพศจากบริบทของสังคมที่ปราศจากความเข้าใจและนำไปสู่การเป็นกลุ่มคนชายขอบ การศึกษาเพศหลากหลายมาเป็นผลจากการสร้างการเข้าถึงและความเข้าใจที่นำไปสู่การสร้างการยอมรับโดยปฏิบัติการทางวิธีวิทยาที่วิพากษ์ความรู้/ความจริงในเพศหลากหลาย อันนำไปสู่การพัฒนาเรื่องการคิดสวัสดิการสำหรับกลุ่มเพศหลากหลายในสังคมไทยต่อไป

คำสำคัญ: สิทธิเพศหลากหลาย, คนชายขอบ, สวัสดิการสังคม

¹ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² Lecturer, Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

